

Tordi ikki at arbeiða sjálvur

Seinast í tjúgunum var eg í fleiri ár formaður í arbeiðsmannafelagnum. Hetta vóru tær ringastu tíðirnar, vit hava havt, og arbeiðsloysið var stórt. Ikki minst, tá nógv reiðaravirkir kring alt landið fóru fallit. Lønin var ikki meira enn 18 krónur um vikuna, tá arbeiði var.

—Ja, tá arbeiði var, tí tað

anum fekk eg eitt pass-orð, sum eg skuldi brúka, um tað gjerdist fyri neyðini.

So eitt kveldið bankar uppá, og eg fekk boð um at koma út á Skansan. Við inngongina varð eg steðgaður og spurt varð um passorð. Eg svaraði friend, sum var passorðið og slapp inn. Teir kundu ikki fáa fyrin, sum bert hendinga ferð var brúktur undir krignum, at lýsa. Tað visti seg,

settur út og tólv mans til árar. Teir bóðu um skipspappirini. Eg gav teimum ein konvolutt, sum eg hevði fingið. Men tann ovasti av monnum segði, at hetta vóru ikki skipspappirini. Hetta vóru kortini tey einastu pappirini, ið vit høvdu. Hann signaleraði so aftur til krússaran, tað endaði við, at vit fingi boð um at fylgja við til Lerwick.

—Tað segði eg nei til og bað hann siga tað við skiparan.

lagt kós longur eystur enn tey og komu inn á Borðoyavík.

Ílla verður farið um gomul virði

Um gongdina í Havnini heldur Johan Hendrik saman við so mongum øðrum, at tað er bara farið fram eftir fummum, og at nógv virði eru farin fyrri skeyti. Millum annað nevnið hann alt tað, teir gomlu veltu upp úr nýggjum, teir, sum stríddust frá morgni til myrkurs fyrri ikki bara at livjarga sær og sinum, men sum ofta eisini høvdu arbeiðsskapandi virki ella skip — teir spardu seg ikki.

—Eg minnst, at tá eg fór út á trøðna ella eftir torvi, at eg altið sá Sorin Müller á trøðni hjá sær, hvussu so veðrið enn var, og hann hevði við skipini hjá tí foreinaða at gera umframst onnur skip. Ein annar er Júst á Húsum, hesin prúði og fryntligi maðurin, sum dreinaði alt upp, har R.C. Effersøesgata nú liggur, og minnst meg rætt, hevði hann eisini við skip at gera.

—Hetta vóru menn, sum skaptu Havnina og hildu henni uppi, og ikki á gloyma allar teir, sum høvdu handilsvirki burturav. Fyrst og fremst Restorffsmenninar, ið høvdu mong skip og nógv fiskaarbeiði, somuleiðis Lützen, ið bæði hevði stóra krambúð og fiskiarbeiði um hendi. Og teir vóru so mangir aðrir: Johan Petur Evensen, sonurin, Jens, Jens Olsen, i Trøð, Carl á Lag og aðrir við, sum skaptu arbeiði til nógvur hendur.

—Eisini settu teir mongu góðu skiparnir sitt serliga dæmi á Havnina, skiparar, sum eisini áttu skip, t.d. Hans, Jens og Vilhelm Mohr, Hvagnasundsbrøðurnir Christian og Sám, Demmus og Griis Johannessen, Jóannes í Funningsstovu, sum átti Slatríð, Jens og Napoleon í Dali, sum vóru úr húsinum í Dali nírði aftan fyrri Quillingsgarð, Chr. Christiansen, Ludda-Christian, brøðurnir Hans og Simun Højgaard og ikki at gloyma teir, sum lögdu lunnar undir sluppskiskapin, Trappubrøðurnar, Niclas, Dánjal og Pætur.

—Alt hetta eru menn, sum høvdu stóran týðning fyrri okkum, ið tá vuku upp, og sum í heila tikið hava havt týðning fyrri Havnina og flestu havnafólk, sigur Johan Hendrik við takksemi.

—Eg havi havt eina góða og lukkuliga tilveru og havi bert gott at minnst aftur á. Enn feli eg meg eisini lættan og ungan, smílist hann so hjartaliga.

Og tað kunnu øll, sum kenna Johan Hendrik Rubeksen, geva honum rætt í.

j.m.

Teir, sum gingu hjá Jens í Dali veturin 1909/10 aftast frá vinstri: Johan í Djónastovu, Søren Nielsen, Sandavágur, Johan Hendrik Rubeksen, Gásadalur, Óli Rubeksen, Tórshavn, Johan S. Johansen, hjá Vága-Heina, Tórshavn, Johan Hendrik Rubeksen, Tórshavn, Hans Andreasen og Jens Pauli Andreasen, í Dali, Tórshavn, Pól Jensen, Sumba, Óli Michelsen, Vágur.

hendi seg, at einir 80 mans mottu upp til okkurt arbeiði, og tað var bert arbeiði til einar tjúgu. Tá var tað ofta, at eg ikki sjálvur tordi at arbeiða, men fór til hús aftur, so onkur annar, sum trongdi meira til tað, kundi vinna sær nokur oyru.

—Soleiðis var tað fyrri ein stóran part í tretivunum, men tá kriggið brast á, gjerdist betri, og arbeiði var til allar hendur. Kriggstíðin var ein tann besta tíðin, eg havi upplivað í so máta, sjálvt um kriggið mangastaðni færdi nógv syrgiligt við sær. Vit høvdu tað gott saman við eingilsku hermonnum. Sjálvandi vóru vit raktir av rationeringum, m.a. av sukuri og einstökum matværum, men tað vandu vit okkum skjótt við. Eina tíð var eisini bensin rationerað, men tá bílarnir hjá eingilskmonnum steðgaðu upp, og teir einki bensin høvdu, tóku teir hetta úr gildi aftur.

Var vitapassari

—Tá kriggið brast á, var eg fyrrpassari á Skansanum og á Hoyvíkshólmi. Skansan tóku eingilskmenninir jú, men ein daginfekk eg boð frá telegrafstjóranum Ingerslev, sum var stjóri fyrri fyrrarnar, um at mæta upp á Skansanum. Frá ovast-

at teir høvdu gloymt at seta gass á!

—Annars arbeiðið eg fyrri eingilskmenninar á Bollureyni, har teir høvdu eina stöð. Tá ferðina, týskarnir bumbaðu í Marknagili, har ein onnur stöð var, var eg staddur haruppi. Teir skutu eftir teimum, sum vóru á Bollureyni, men raktu ikki, teir krógvaðu seg, eins og vit gjørdur tað.

Sigldi undir fyrra kriggi

—Undir fyrra krignum var eg m.a. við grana, sum Evansen tá átti, og fangaði sild undir Íslandi. Eisini var eg bestimaður við einum skipi, Eiríkur, sum Evansen bað meg færa og fara við linu árið eftir, men tá bar eg meg undan.

—Á veg heim árið eftir vórðu vit steðgaðir av einum eingilskum hjálparkrússara.

Vit fóru út av Akureyri og settu kós eftir Langanesi, men mistu land, og kumpassin var skeiv. Vit loddadu, men kundu ikki botn, so nakað var galið.

Við eitt sóu vit ein eingilskan hjálparkrússara. Vit sigldu soleiðis, at hann kom frá okkum, men við eitt brendi krússarin eftir okkum og signaleraði óført. Líka visti eg, hvat hann vildi, so vit lögdu stilt. Ein bátur varð

Aftur at signalera. Til Lerwick vildu vit so ikki fara, so heldur fara í bátarnar og lata hann taka skipið til Lerwick ella søkkja tað. Endin var kortini tann, at hann bað okkum bara fara avstað.

—Eg upplivdi tvær ferðir slíkar hendingar. Ta einu ferðina høvdu vit verið á Suðurlandinum við linu. Eg var við sum bestimaður. Eg hevði frivakt, tá eg hoyrði putlari. KOyrði lúkufrá, og á dúrkinum stóðu tveir eingilskmenn. What's the matter, spurdi eg. Jú, teir vóru komnir umborð fyrri at kanna skipið, men har var einki at kanna. Vit fingi boð um at fara til Stornoway, sum vit noktaðu, men tað nyttaði einki. Tá vit komu til Stornoway, lógu trý onnur skiputtan fyrri havnina. Á heimvegnum vóru tey øll sakt. Vit sluppu undan, tí vit høvdu

Spinnið í Gøtu

Tygum fáa gott tógv og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sleg av for-
oyiskum tógvi.

TØTINGARVIRKID

v/Ólavur Gregersen · tlf. 20 í Gøtu

Byggir hús fyrri 2000

—Sama árið, sum eg var liðugur, hevði eg lovað meg við Pætur í Pætursastovu við William Martin, men vit avgjørdur at gifta okkum á heysti, so istaðin fór eg at byggja. Vit valdu okkum eitt grundstykki uppi við "Sanatoriuvegin". Har bygdi vinurin og jvaldurin hjá mær, Zacharias hjá Bekjaranum, sum doyði fyrri nokrum døgum síðan, okkum hesi húsin, sum vit sita í. Tá tey stóðu liðug, kostaðu tey um tveytúsund, og tað vóru nógvir pengar at skaffa, um heystið giftust vit og fluttu inn.

Fleiri ár við trolarum

—Eg var við eingilskum trolarum í fleiri ár. Várið 1911 við einum trolara undir donskum flaggi. Fyrri triggjar mánaðir fingi vit 180 krónur umframst livrarpot. Og tað var døgndrift, so er tað undarligt, at eg spyrji, hvat er hent?

—Eg minnst, at tá eg var við einum trolara, sum kallaðist Russin-George, at vit arbeiðu í hált-tríðja samdøgur — í yvir 60 tímar.